

Bråten, Byn – torp under Gammelberget (trol uppfört på 1850-talet)

Ivan V:142: (utdrag)

Bråten = Bråtane Byn.

Var en backstuga som låg i västligaste delen av äga 143 på gröna kartan, granne var backstugan Östervik som låg 200 meter norr om Bråten. Till Rådatjärnet var det ca 100 meter och detta blev anledningen till att stället även fått heta Tjärnbråten.

Den har aldrig varit nämnd i husförhörslängderna och vilka som bott här kan där för svårigen dokumenteras. Enligt Ingvar Dahl Arvika, som forskat i en lanthandlares kassaböcker, kan följande personer ha varit bosatta på Bråten under senare delen av tiden då backstugan fanns.

Då äldre personer vittnat om att inga byggnader funnits här efter sekelskiftet och även de rester som ännu kan ses av stugan tyder på detsamma får det anses troligt att den försvann omkring 1895.

Enligt häradskartan ovan (1889) är det uppenbart att Bråten var ett klart större torp /= bostadshus, uthus o odlingsyta/ än Östervik – och troligen några år äldre!

TROLIG FÖRSTA FAMILJ:

Lars Jansson (1817 - utfl 1865) – ”Backstugesitt”
h **Britta Nilsson** (1818 – 3/8 1858d)

Barn:
Kajsa f 1845 i Borgvik
Johannes f 1847 i Borgvik
Anders f 1851
Anna Maja f 1854
Nils August f 18/7 1858 /död 1859/

Fam infl fr Borgvik 1851.

LJ var måg på Gammelberget och är noterad i Utbrytningsdelningen 1851 av den gården. Detta bör tala för att LJ grundar torpet.

LJ får arbetsattest till Norge 1855; återkommer 1856. Efter hustruns död utflyttar han till Stockholm 1860; återkommer och flyttar slutligen till Värmdö 1865! Barnen har flyttat till olika ställen 1862 – 1865.

Troligen är det hit som LJ:s svåger NN f 1815 flyttar in som inhyses från Sydstugan 1863 - 1864 - d v s under den tid som Bråten var ganska glest på folk - LJ på arbetsattester och barn som flyttade ut...

Nils Jonsson Östlind (Gunnarskog 1823 - utfl 1880) – Inh snickare
h **Kajsa Kristina Boström** (Fågelvik 1819 - utfl till Kackerud 1880)

Barn:
Emma f 1848 i By
Alfred f 1849 i By
Axel Johan f 1851 i By /död 1865/
Lovisa f 1853
Anna f 1856
August f 1862
Augusta f 1865

Fam inflyttad 1860 fr Gunnerud und. Gårdsjö (s 459) , ev först till Backa även om detta förefaller ngt osäkert. Det tycks vara en familj där ”kyrkoskrivaren” i HFL e t c inte har helt klargjort skillnaden mellan Backa o Byn - eller? /Se kommentar nedan/ 1863/64 bör familjen hur som helst ha befunnit sig i Byn - eller?

Äldste sonen Alfred noteras som "Snickare" och boende i Hellsjö socken, Västernorrland! Han utfl med föräldrarna till Kackerud 1880! Dock bor pigan Marta Jansdotter kvar till sin död 1892 med dottern Kristina kvar ända till 1895, då hon flyttar ut (jämte arb. brodern August Johannesson f 1857).

Enl Ivans utredning (V:142) är dock denna den första familjen i Bråten:
(Detta kan dock knappast vara korrekt... stugan måste ha funnits innan - se min lista ovan!)

Skomakaren **Nils Jansson** (1815 - utfl 1881)
h Stina Nilsson (1829 - 1881d) Vigda 1875

Barn:
NJ's son Karl f 1860 /emigrerar till Amerika 1881/

Fam infl 1877 fr Borgstugan i Galtebol; NJ utfl 1881 till Aspsäter (enl Ivan).

(Gården "Brötera" enl JPA 1893/94...):

Sold **Johan Gustafsson Byberg** (1858 - emigr 1902)
h Augusta Vik (1859 - emigr 1909)

Fam infl till Bråten omkr 1901??? Källa?
JGB emigrerar till USA 1902 och hustrun följer efter 1909.

Torpet Bråten verkar omnämnt i J P Anderssons räkenskaper, då soldaten J. Byberg anges vara hemmahörande i "Brötera" - uppenbarligen noterat någon gång 1893/94... Men frågan är ju om detta verkligen avser Bråten i Byn?

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Östervik, Byn – torp under Gammelberget (trol uppfört på 1860-talet)

Ivan V:146 (utdrag)

Östervik var en backstuga, byggd alldeles intill Rådasjöns östra strand vilket naturligtvis bidrog till dess namn. Den låg ca 150 meter från södra änden av sjön med närmaste grannen, torpet Bråten, ytterligare 50 meter söder därom. Båda dessa stugor låg på ägoskiftet 143II i Byn enligt gröna kartan. Trolig byggare av Östervik var här nedan skrivna snickaren Nils Jonsson Östlind.

Enligt uppgifter hämtade ur handlaren J.P. Anderssons kassabok åren 1894-95b skall en kvinna vid namn Stina Andersdotter ha bott i Östervik. Hon är dock, enligt husförhörslängderna, inte bosatt i Byn denna tid men kan ju ha vistats här tillfälligt.

Det är emellertid troligt att denna backstuga försvann före sekelskiftet. Denna uppfattning förstärkes genom ett samtal bygdeforskaren Ingvar Dahl haft med personer som inflyttade till Byn på 1910-talet och som sade sig ej minnas några byggnader på denna plats. Spår efter stugan finns dock ännu synliga.

Enligt häradskartan 1889 verkar det uppenbart att Östervik var ett betydligt mindre torp och odlingsyta/ än Bråten och kanske ett par år yngre!

TROLIG FÖRSTA FAMILJ:

Johannes Andersson (2/11 1814 – 1893d)

Stina Olsdotter (1827 – 1895d)

Barn:

Anders Gustaf f 1856

Johan f 1859

August f 1861

Johannes och Stina hade inflyttat till Byn 1862 (från Gunnerud under Gårdsjö) och bodde därmed över 30 år i Byn. Rimligen bör de ha livnärt sej på det lilla jordbruket och diverse torparuppdrag i hemmanet.

Johannes var född på torpet Edsviken under Björnö, medan Stina kom från torpet Lindhagen under Torsrud i Borgvik.

Originellt nog kom de från samma plats som Östlinds (infl några år innan - 1860) i Bråten – Gunnerud und Gårdsjö. Det kan alltså ha varit Johannes o Stina som uppförde torpet i början av 1860-talet.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX